

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้กล่าวออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 จะเป็นการรวบรวมข้อสรุป สำคัญ โดยสังเขปของแต่ละบทตั้งแต่บทที่ 1 ถึงบทที่ 4 และส่วนที่ 2 จะได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นสาระสำคัญของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ว่าควรจะนำระบบในทฤษฎีบิสิกมาใช้กับเมืองไทยหรือไม่มีข้อสมควรหรือไม่ ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

บทสรุป

ระบบในทฤษฎีบิสิกได้ใช้กันมานานแล้ว ในสังคมตะวันตก โดยมีประวัติอันยาวนานนับตั้งแต่สมัยโรมัน เป็นต้นมา และได้แพร่กระจายได้รับความนิยมนำไปใช้ในประเทศแถบยุโรป ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน ฯลฯ นับได้ว่าประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ ซึ่งมีประเทศอังกฤษ เป็นแม่บทรวมตลอดถึงประเทศที่อยู่บริเวณใกล้เคียง และในเครือจักรภพก็ได้้นำระบบในทฤษฎีบิสิกไปใช้เป็นที่ยอมรับหลาย สำหรับประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย เช่น สหรัฐอเมริกา มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐเท็กซัสซึ่งได้ยกเป็นตัวอย่างในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และประเทศอื่นที่นิยมใช้ประมวลกฎหมายก็ได้้นำระบบของในทฤษฎีบิสิกไปใช้ ทั้งนี้มีในประเทศที่มีการปกครองระบอบเสรีประชาธิปไตยเท่านั้น แต่ยังคงรวมถึงประเทศที่ใช้ระบบปกครองแบบสังคมนิยม ก็นำระบบในทฤษฎีบิสิกไปใช้ด้วย เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ นอกจากจะได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมา และพัฒนาการของระบบในทฤษฎีบิสิกในยุคต้น ๆ แล้ว ยังได้ศึกษาถึงระบบในทฤษฎีบิสิกในประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ที่อยู่ในใกล้เคียงและมีความเป็นอยู่พอ ๆ กับประเทศไทย เช่น ประเทศสิงคโปร์ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีนและในสหรัฐอเมริกา มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐเท็กซัส เพื่อจะได้ศึกษาเป็นข้อพิจารณาว่าเหตุใด ประเทศเหล่านี้จึงได้นำระบบในทฤษฎีบิสิกไปใช้ในประเทศของตน สิ่งที่น่าสังเกต

ก็คือประเทศที่อยู่ในเครือจักรภพของอังกฤษ เช่นประเทศสิงคโปร์ และประเทศมาเลเซีย นั้นได้รับอิทธิพลของประเทศอังกฤษมาก่อน จึงนำระบบนี้มาใช้ ซึ่งจะดูไม่เป็นปัญหา แต่ประเทศที่เป็นเอกราชตลอดมา เช่น ญี่ปุ่น ซึ่งไม่เคยเป็นอาณานิคมของต่างชาติมาก่อน แต่ได้นำระบบโนตารีไปใช้ในประเทศของตน เรื่องนี้จึงเป็นที่น่าศึกษาถึงเหตุผลและความจำเป็นอย่างไร

จากข้อศึกษาในบทที่ 1 และบทที่ 2 จะเห็นได้ว่าโนตารีไปบลิคเป็นบริการทางกฎหมายที่เอกชนที่มีความรู้ทางกฎหมาย ได้รับการรับรองแต่งตั้งจากรัฐบาลให้ทำหน้าที่บริการทางด้านให้คำปรึกษาแนะนำการรับรอง เกี่ยวกับเรื่องสถานบุคคล การรับรองเอกสารสัญญา การทำนิติกรรม ให้แก่สาธารณชนที่มีความต้องการ โดยเรียกเก็บค่าบริการได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นการช่วยเหลือประชาชนและแบ่งเบาภาระเจ้าหน้าที่ของรัฐลงไปได้ การให้บริการเช่นนี้โนตารีไปบลิคจะทำหน้าที่ได้ดี เพราะอยู่ใกล้ชิดกับประชาชน และนับว่าเป็นอาชีพบริการอีกแขนงหนึ่งของผู้ศึกษากฎหมาย นอกจากนี้บริการของโนตารีไปบลิคในสังคมที่มีการติดต่อสื่อสาร มีการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น มีการติดต่อค้าขายค้าเงินการเกี่ยวกับการทำสัญญา เอกสารการติดต่อระหว่างกันจึงมีมากขึ้น งานบริการของโนตารีไปบลิคก็มีมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ในสังคมที่เจริญหรือพัฒนาแล้ว โนตารีไปบลิคจึงเป็นบุคคลที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญในเรื่องการให้บริการทางด้านกฎหมาย แก่สาธารณชนทั่วไป หอแยกอธิบายนได้ดังนี้

1. ขณะนี้กฎหมายเรื่องโนตารีไปบลิค และบริการเกี่ยวกับที่โนตารีไปบลิคที่ใช้อยู่ในต่างประเทศ ยังไม่ได้มีการนำมาใช้ในเมืองไทยโดยตรง แต่บริการของโนตารีไปบลิคบางส่วนบางลักษณะได้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐ บางหน่วยที่จัดให้บริการอยู่ แต่ก็ไม่เป็นกิจลักษณะหรือมีอำนาจเต็มในการให้บริการแก่ประชาชนที่มีหน้าที่โดยตรงตามอำนาจหน้าที่งานของโนตารีไปบลิคที่ทางราชการทำอยู่ กระจายอยู่ในส่วนราชการหลายส่วนต่างกัน เช่น การรับรองเอกสารตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องครอบครัวการทะเบียนต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ปกครองหรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเป็นผู้รับรอง งานทางด้านธุรกิจการค้าก็มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับรองส่วนการนำเอกสารไปใช้ยังต่างประเทศทางกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้รับรอง แต่ก็ไม่ได้รับรองในฐานะอย่างที่โนตารีไปบลิคเป็นผู้รับรอง เป็น

แต่เพียงว่าได้เห็นหรือผ่านเอกสารนั้นแล้วเท่านั้น ส่วนเอกสารของเอกชนไม่มีหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่รับรองโดยตรง ทั้งนี้เพราะไม่มีกฎหมายหรือระเบียบใดที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้รับรองหรือจัดให้บริการอย่างเช่น โฉนดที่ดินในประเทศทำอยู่ จึงเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยไม่ว่าจะเป็นการรับรองเอกสารที่แปล รับรองลายมือชื่อ รับรองเอกสารต่าง ๆ เป็นต้น ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกหลายอย่าง que เอกชนต้องจัดทำขึ้นมาเอง ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น แต่ไม่มีผู้ที่จะรับรองให้ก็ต้องไปพึ่งบริการของสำนักงานทนายความ ซึ่งก็ไม่มีอำนาจที่จะรับรองได้ตามกฎหมาย แต่ก็เป็นการอนุโลมปฏิบัติกันไปหรือในบางครั้งก็ต้องรับรองด้วยตนเอง

2. นอกจากนี้การทำหน้าที่ที่เสี่ยงให้คำปรึกษาแนะนำในทางกฎหมาย การทำนิติกรรมสัญญาต่าง ๆ ก็ไม่ได้มีข้อกฎหมายซึ่งให้เป็นหน้าที่โดยตรงของส่วนราชการใด เป็นแต่เพียงส่วนราชการที่ดำเนินงานทางด้านกฎหมายหรือกิจการเรื่องนั้น ๆ เป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษาเป็นบริการสาธารณะ เพราะว่ามีประชาชนสนใจและสอบถาม นับว่าหน้าที่นี้ยังขาดตัวบุคคลที่จะรองรับให้บริการเหมือนกับในต่างประเทศ

3. นอกจากนี้ การปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับนิติกรรมบางอย่างที่กฎหมายบังคับว่าต้องปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดตามแบบฟอร์มการรับรอง เจตนา ความสามารถและผู้กระทำนิติกรรมเพื่อให้ครบ ความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมในต่างประเทศมีบุคคลที่เข้ามาให้บริการ ให้ความรู้เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมในเบื้องต้นแก่ประชาชน เพื่อลดภาระในการพิสูจน์ หากเกิดข้อขัดแย้งในชั้นศาล แต่ในประเทศไทยยังไม่มี โดยทั่วไปบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งนับว่ามีความสำคัญแก่สาธารณชนและยังเป็นประโยชน์ในกระบวนการพิจารณาอีกด้วย

4. การติดต่อสื่อสารทางธุรกิจการค้าระหว่างเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศของประเทศไทย ก็เป็นกิจกรรมที่ยังไม่มีบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายเป็นผู้ให้คำรับรองหรือให้บริการเมื่อต้องมีการพิสูจน์ และยืนยันเกี่ยวกับความแท้จริงของบุคคลหรือเอกสาร การรับรองลายมือชื่อ การแปลเอกสาร และอื่น ๆ ความที่คู่สัญญาต้องการ

อำนาจหน้าที่ของโนตารีบับลิกในประเทศไทย เปรียบเทียบกับงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของทนายความ

1. รับรองเอกสาร, รับรองลายมือชื่อ

ก. ปัจจุบันทนายความมีหน้าที่รับรอง

1. หน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ทนายความมีหน้าที่รับรองเอกสาร, สำเนาเอกสารของลูกความเพื่อใช้ในศาล หรือเพื่อยื่นให้คู่กรณี

2. หน้าที่ในทางปฏิบัติ ประชาชนอาจร้องขอให้ทนายความรับรองเอกสารเพื่อนำไปใช้ในสถานที่ต่างๆ รวมถึงการรับรองสำเนาเอกสาร การรับรองเอกสารในความหมายนี้ หมายถึง การรับรองสำเนาเอกสารว่ามีความถูกต้องตรงกับต้นฉบับ หรือการรับรองว่าบุคคลได้กระทำการลงลายมือชื่อจริง ซึ่งอาจจะต้องมีการตรวจสอบ อาจขอตรวจสอบได้จาก บัตรประชาชน หรือเอกสารอื่นๆ

ข. ความน่าเชื่อถือของเอกสารที่ทนายความเป็นผู้รับรอง

เอกสารที่ทนายความเป็นผู้รับรองในปัจจุบันไม่เป็นที่ยอมรับในศาล หากเกิดข้อโต้แย้งใดๆ ในชั้นศาลจะต้องมีการพิสูจน์ถึงความแท้จริงของเอกสารอีกครั้งหนึ่ง เพราะทนายความไม่มีอำนาจในการรับรองเอกสาร การยอมรับ ความเชื่อถือจึงยังไม่เป็นที่ยอมรับ ทนายความมีอำนาจในการลงชื่อเป็นพยานเท่านั้นเนื่องจากโนตารีบับลิกเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐ และเป็นผู้ที่กฎหมายให้อำนาจในการรับรองการตรวจสอบ ดังนั้น เอกสารที่ผ่านการรับรองจากโนตารีบับลิกจึงเป็นเอกสารที่มีความน่าเชื่อถือ ในกรณีที่โนตารีบับลิกเป็นผู้รับรอง ศาลจะให้ความเชื่อถือไม่ต้องพิสูจน์เอกสารนั้นอีก จะเป็นที่ยอมรับทันทีเปรียบเสมือนเช่น เอกสารที่รัฐเป็นผู้รับรองเองสามารถนำไปใช้ในที่ต่างๆ ได้ จึงไม่ต้องพิสูจน์ใดๆอีก

ค. ความรับผิดชอบของผู้ทำเอกสาร

นายความรับรองเอกสารใดแล้วปรากฏว่าเอกสารฉบับนั้นเป็นเท็จ หรือไม่ตรงกับความเป็นจริง นายความไม่ต้องรับผิดชอบ เนื่องจากการกระทำนั้นเพราะนายความ เป็นเพียงพยานในเอกสารเท่านั้น ซึ่งเป็นอำนาจตามกฎหมาย หากปรากฏว่าเอกสารที่โนตารีบับลิกให้การรับรองเป็นเท็จหรือมีการปลอมแปลง โนตารีบับลิกต้องรับผิดชอบในการกระทำนั้นทั้งในทางแพ่งและทางอาญาและทางวินัย เนื่องจากกฎหมายให้อำนาจในการรับรองการตรวจสอบ ดังนั้น โนตารีบับลิกต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง และต้องตรวจสอบเอกสารต่างๆอย่างถี่ถ้วนก่อนลงนาม

ตัวอย่างการรับรองเอกสาร, การรับรองลายมือชื่อ, การรับรองสำเนาเอกสาร

- การรับรองเอกสารว่าเอกสารนั้นเป็นของบุคคล หรือนิติบุคคล หรือเนื้อความในเอกสารนั้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริง เช่น การรับรองประวัติการศึกษา สถานภาพของบุคคล ฐานะทางการเงิน ซึ่งอาจต้องมีการตรวจสอบจากเอกสารที่นำมาประกอบ

- การรับรองลายมือชื่อ ว่าลายมือชื่อที่ปรากฏบนเอกสารเป็นของบุคคล/นิติบุคคลจริงเพื่อป้องกันการปลอมแปลงลายมือชื่อ เช่น การรับรองลายมือชื่อของผู้ทำนิติกรรม รับรองลายมือชื่อในเอกสารสำคัญต่างๆ

- การรับรองสำเนาเอกสาร ว่ามีความถูกต้องจริงจากต้นฉบับ เอกสารสำเนาที่ผ่านการรับรองจากโนตารีบับลิกฐานะเอกสารเหล่านั้นเทียบได้กับต้นฉบับ ในกรณีที่ต้องนำเอกสารสำคัญเหล่านั้นไปใช้เพื่อเป็นหลักฐานในสถานที่ต่างๆ เช่น ในต่างประเทศ แต่ไม่สามารถจะนำต้นฉบับไปแสดงได้ จึงต้องใช้สำเนาเอกสารแทนและเพื่อให้สำเนาเอกสารต่างๆ เป็นที่น่าเชื่อถือ เช่น เอกสารจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาจากกระทรวงพาณิชย์ ไม่ว่าจะ เป็นลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เอกสารจากกรมตำรวจ

โดยส่วนใหญ่จะเป็นเอกสารของทางราชการ ซึ่งรัฐเป็นผู้ออกให้แก่เอกชน เอกสารเหล่านี้จึงมีความสำคัญอย่างมาก และในบางครั้งไม่อาจนำเอกสารต้นฉบับเหล่านี้ไปใช้ในที่ต่างๆ ได้จำเป็นต้องเก็บไว้กับตนเอง สำเนาเอกสารจึงเข้ามามีบทบาทในการใช้งาน ในทางกฎหมายหน่วยงานผู้ออกเอกสารจะเป็นผู้รับรองสำเนาเหล่านั้น แต่ความจริงในทางปฏิบัติ การขอให้รัฐหรือหน่วยงานเหล่านั้นเป็นผู้รับรองจะเกิดความล่าช้า ไม่สะดวกในการดำเนินการ ดังนั้นโนตารีปับลิกซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐ และเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ จึงเข้ามาทำหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนได้

2. ตรวจพิสูจน์เอกสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิ เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ โดยเฉพาะเกี่ยวกับที่ดิน

ในการจัดทำหรือดำเนินการเกี่ยวกับการจดทะเบียนต่างๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดิน ในจังหวัดหรือเขต จะเป็นผู้ดำเนินการ ในการตรวจสอบเอกสารประกอบในการจัดทำ การตรวจสอบนิติกรรมว่ามีความถูกต้องตามแบบ ในส่วนของการตรวจสอบเอกสารประกอบในการนั้นมีความซับซ้อนยุ่งยากมาก เนื่องจากในแต่ละรายจะต้องมีเอกสารประกอบจำนวนมาก เช่นในกรณีของหนังสือมอบอำนาจ เพื่อให้บุคคลอื่นเป็นผู้ดำเนินการต้องมีการพิสูจน์ เช่นในกรณีที่บุคคลใดมีอายุเกิน 60 ปีต้องให้นายอำเภอเป็นพยาน ในการมอบอำนาจเหล่านั้น หรือกรณีที่ต้องมอบอำนาจในต่างประเทศ ต้องให้กงสุลหรือโนตารีปับลิกเป็นพยานรับรอง

ในต่างประเทศ เช่นฝรั่งเศส การจัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสิทธิเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในส่วนของการตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบนิติกรรมในการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามสิทธิ จึงเป็นหน้าที่ของโนตารีปับลิก เมื่อโนตารีปับลิกได้ตรวจสอบและให้การรับรองแล้วโดยคิดค่าธรรมเนียม โนตารีปับลิกจะเป็นผู้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวให้แก่สำนักงานที่ดินที่เกี่ยวข้อง โดยเจ้าหน้าที่จะเป็นเพียงผู้ลงรายละเอียดบันทึกข้อมูล ตามเอกสารที่ได้รับยื่นมา โดยไม่ต้องพิสูจน์เอกสารอื่นๆ อีก การกระทำเช่นนี้ ทำให้เป็นการประหยัดเวลาและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก นิติกรรมเหล่านั้นจะผ่านการตรวจสอบจากโนตารีปับลิกถึงความสามารถของบุคคล และแบบต่างๆของนิติกรรม

ให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย เอกสารที่ผ่านการตรวจสอบจะมีข้อความที่ถูกต้องกับความเป็นจริงโดย โนคารีบิลิกมีอำนาจในการสอบถาม ตรวจสอบได้อย่างเต็มที่ก่อนจะรับรอง

3. ร่างสัญญา, ตรวจสอบสัญญา, ให้คำแนะนำ

ในปัจจุบันการจัดทำสัญญาต่างๆ ในส่วนของเอกชนกับเอกชน จะไม่มีกฎหมายเข้ามาควบคุม เอกชนสามารถร่างสัญญาต่างๆ ขึ้นใช้ระหว่างคู่สัญญาได้ โดยทำตามเจตนารมณ์ของคู่สัญญา อาจจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าจะ เป็นในเรื่องของความสามารถของบุคคลหรือตามกฎหมายอื่นซึ่ง เปิดกว้างให้กระทำได้ เช่น สัญญาการกู้ยืมเงิน สัญญาเช่าซื้อ การคิดจำนวนดอกเบี้ย ในสัญญาบาง ฉบับจะมีรายละเอียดเงื่อนไขมากมาย และอาจเป็นการเอาเปรียบคู่สัญญาได้ หรืออาจให้ทนายความ เป็นผู้ร่างสัญญาให้แก่คู่สัญญาได้แต่ทนายความจะร่างสัญญาตามเจตนาของคู่สัญญาซึ่งอาจก่อให้เกิดความ ไม่เป็นธรรม ดังนั้นโนคารีบิลิกซึ่งเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของรัฐ ซึ่งเป็นคนกลางในการจัดทำนิติ กรรมสัญญาต่างๆ อาจมีการตรวจสอบนิติกรรมสัญญาต่างๆ หรือให้คำปรึกษาแนะนำและร่างสัญญาให้ แก่คู่สัญญาได้ โดยตรวจสอบค้นหาเจตนาที่แท้จริงของคู่กรณีว่ามีความประสงค์ เช่นใดและจะมีผลในทาง กฎหมายอย่างไรโดยเป็นกลางเพื่อให้นิติกรรมนั้นมีความยุติธรรมแก่คู่กรณีทั้ง 2 ฝ่ายหรือหลายฝ่าย แล้วจึงร่างสัญญาหรือนิติกรรมนั้นเป็นภาษากฎหมาย เช่นในกรณีที่มีการทำสัญญาซื้อขายที่ดินโนคารีบิลิกต้องสืบดูก่อนว่าที่ดินแปลงนั้นติดเจ้านองอยู่หรือไม่ มีสิทธิอื่นๆติดพันอยู่หรือไม่ หากปรากฏโนคารีบิลิกต้องแจ้งให้คู่สัญญาทั้ง 2 ฝ่ายทราบทันที โนคารีบิลิกมีหน้าที่ตรวจสอบให้แน่ชัด และให้ความเป็น ธรรมแก่คู่สัญญา โดยที่ตนได้กระทำหน้าที่ลงไปอย่างระมัดระวัง ในกรณีเกี่ยวกับที่ดินโนคารีบิลิกอาจ เป็นผู้ดำเนินการต่อไปได้เลย ส่วนนิติกรรมประเภทอื่นอาจมีการกำหนดไว้ว่าต้องให้โนคารีบิลิกเป็น ผู้รับรองจึงจะมีผลสมบูรณ์

ความรับผิดชอบของโนคารีบิลิก

โนคารีบิลิกต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น หากตนได้กระทำไปโดยไม่ใช้ความระมัดระวัง ซึ่งทนายความจะไม่รับผิดชอบต่อสัญญาที่ตนร่างขึ้น

ข้อดี

ก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนในการจัดทำนิติกรรมสัญญา ลดการเอาเปรียบ และอาจเป็นการแบ่งเบาภาระแก่ศาลในกรณีให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสัญญาที่ไม่เป็นธรรม

ข้อเสีย

การกระทำดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อเสรีภาพของประชาชนในการทำนิติกรรม ตัวอย่าง เช่นการจัดทำสัญญาเช่าซื้อ

4. การทำคำบันทึก, คำให้การ

ในการทำคำบันทึก, คำให้การต่างๆ แบ่งเป็น 2 ประเภท

กรณีทำคำให้การเพื่อนำไปใช้ในศาลทนายความจะเป็นผู้ทำคำให้การนั้น ซึ่งเป็นการทำคำบันทึกตามคำให้การของลูกความ ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ตามที่ลูกความชี้แจง และมีหน้าที่บันทึก รับรองและนำข้อเท็จจริงขึ้นสู่ศาล ทนายความไม่มีความผิดฐานทำเอกสารเท็จหรือแจ้งความเท็จ

กรณีที่ในศาลมีบุคคลเข้ามาดำเนินการ ในศาลมีบุคคลเข้ามาเป็นผู้จัดทำเอกสารคำให้การจากคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่าย โดยต้องตรวจสอบเอกสารประกอบข้อเท็จจริงเหล่านั้น แล้วบันทึกคำให้การเหล่านั้นด้วยความเป็นจริง ตามหลักฐานที่มีประกอบโดยเป็นธรรมจากคู่ความทั้ง 2 ฝ่าย เป็นผู้จัดเตรียมเอกสารต่างๆ ก่อนขึ้นสู่ศาล โดยไม่ต้องมาพิสูจน์กันอีก ในศาลมีบุคคลรับรองเอกสารซึ่งเป็นบันทึกคำให้การต่างๆ ในศาลมีบุคคลต้องรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น

กรณีที่ทำคำบันทึกนอกศาล ในกรณีที่เป็นการยืนยันจากพยานโดยที่พยานไม่ต้องมาศาลเอง เช่นการให้พยานยืนยันเกี่ยวกับ..... ว่าเป็นความจริงอาจให้พยานสาบานต่อหน้าในศาลมีบุคคลเป็นผู้ทำบันทึก แล้วส่งมายังศาล ทำให้เป็นการประหยัดเวลา พยานไม่สามารถมาให้ปากคำที่ศาลได้ เช่นเจ็บป่วย ให้ทำคำให้การแก่ในศาลมีบุคคล ในศาลมีบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบและรับรองว่าบุคคลนี้ได้มาให้การกับข้าพเจ้าจริงและมีข้อความตามที่บันทึก

ข้อดี

เอกสารที่ผ่านการตรวจสอบจากโนตารีปับลิกจะมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงเป็นที่ยอมรับในศาลโดยไม่ต้องมีการพิสูจน์ ถ้าทนายความเป็นผู้รับรองเอกสารต่างๆ ยังไม่มีความน่าเชื่อถือเพราะทนายความอาจเข้ากับลูกความของตน กำหนดว่าเอกสารที่จะนำไปยื่นต่อศาลหรือใช้เป็นพยานเอกสารต้องให้โนตารีปับลิกตรวจสอบก่อน และต้องได้รับการรับรองจากโนตารีปับลิกเสมอเพื่อลดขั้นตอนในการพิสูจน์เอกสาร

5. การทำคำบันทึกเพื่อใช้เป็นพยานหลักฐานต่างๆ เช่น

การทำคำบันทึกคัดค้านตัวเงิน ปัจจุบันให้ทนายความและนายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการซึ่งหน้าที่เหล่านี้เป็นวิธีการดำเนินการของโนตารีปับลิก เนื่องจากเป็นการตรวจสอบเอกสารความจริงจึงทำการรับรอง

6. หน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

หน้าที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคล, จดทะเบียนสิทธิบัตร (สมาชิกเนติบัณฑิตสภากระทำได้) โนตารีปับลิกเป็นเอกชนผู้ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐ ให้กระทำการให้บริการแก่สาธารณชนโดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากเอกชนโดยตรง หน้าที่ขอบเขตอำนาจของโนตารีปับลิกจึงมีเกียรติเพราะเอกสารที่ผ่านการตรวจสอบ และรับรองจากโนตารีปับลิกจะมีความน่าเชื่อถือในศาลและเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ และนำไปใช้ในที่ต่างๆ ได้เช่นเดียวกับเอกสารที่รับรองโดยรัฐ ดังนั้นผู้ที่จะมาทำหน้าที่นี้ต้องเป็นบุคคลที่มีเกียรติ และเป็นที่น่าเชื่อถือ มีคุณวุฒิอาจเป็นผู้พิพากษาที่เกษียณอายุ อาจารย์จากคณะนิติศาสตร์ ทนายความที่ทำงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า...ปี

ข้อแตกต่างระหว่างวิชาชีพโนตารีปับลิกกับวิชาชีพทนายความ

1. โนตารีปับลิกเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐให้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่สาธารณชนโดยทั่วไปไม่สามารถปฏิเสธการทำงานได้ โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามที่รัฐกำหนดไว้อย่างแน่นอนตายตัว ขึ้นตรงต่อกระทรวงยุติธรรม ทนายความสามารถปฏิเสธการทำงานเมื่อมีผู้มาขอบริการได้ ไม่ได้ดำเนินการเป็นบริการสาธารณะ ขึ้นกับสภาพทนายความ ค่าธรรมเนียมในการให้บริการเป็นไปตามอัตราที่กำหนดขึ้น

2. เอกสารต่างๆ ที่ผ่านการรับรองจากโนตารีปับลิกเป็นที่น่าเชื่อถือ โดยไม่ต้องมีการพิสูจน์กันขึ้นศาล เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เปรียบเสมือนเอกสารที่ออกโดยรัฐ หมายความว่าไม่มีอำนาจรับรองตามกฎหมาย แต่เป็นพยานได้ ดังนั้นเอกสารที่ทนายความรับรองต้องมีการพิสูจน์อีกครั้ง

3. เนื่องจากโนตารีปับลิกเป็นตำแหน่งที่ทรงเกียรติ ดังนั้นจึงควรมีการจำกัดจำนวนโนตารีปับลิกไว้อย่างชัดเจน ทนายความไม่มีการจำกัดจำนวนทนายความ

4. ความรับผิดชอบของโนตารีปับลิกในการจัดทำรับรองเอกสารต่างๆ เนื่องจากกฎหมายให้อำนาจดังนั้นถ้าเกิดความเสียหายขึ้นโนตารีปับลิกต้องรับผิดชอบในการรับรองเอกสารต่างๆ ต้องใช้ความระมัดระวัง ความเชี่ยวชาญในการทำงาน ทนายความไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายในการรับรองเอกสาร จึงไม่มีความผิด

5. โนตารีปับลิกไม่มีอำนาจหน้าที่ในการว่าความ เป็นแต่เพียงจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ในการใช้ในศาลเท่านั้น ทนายความมีอำนาจในการว่าความ

6. โนตารีปับลิกมีความเป็นกลางในการทำหน้าที่ร่างนิติกรรมสัญญา โดยคำนึงถึงความยุติธรรม ทนายความดูแลเฉพาะลูกค้า

7. เอกสารของโนตารีปับลิกมีการทำสำเนาและจัดเก็บที่กระทรวงยุติธรรมเพื่อเป็นหลักฐานเอกสารสำคัญ ทนายความจัดทำเฉพาะเอกสารของลูกค้าของคนเท่านั้น ไม่มีการทำเป็นหลักฐานให้แก่รัฐ

8. คุณสมบัติของโนตารีปับลิกจะพิจารณาคุณสมบัติอย่างเข้มงวดมากกว่าทนายความเนื่องจากเป็นอาชีพที่มีเกียรติและต้องมีความน่าเชื่อถือ ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กล่าวมาผู้ที่ เป็นหรือประกอบอาชีพนี้ควรจะเป็นบุคคลที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชน เช่นอดีตผู้พิพากษา อาจารย์คณะนิติศาสตร์ ทนายความผู้ประกอบอาชีพเกินกว่า ..... ปี

ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษาวิเคราะห์ถึงความสำคัญ เหตุผลความจำเป็นของโนตารีปับลิกในประเทศที่ได้ใช้ระบบนี้แล้วและ เมื่อนำมาพิจารณาถึงสภาพเศรษฐกิจสังคมของประเทศไทยในยุคโลกาภิวัตน์นี้ ผู้เขียนเห็นว่าภารกิจกฎหมายมารองรับในเรื่องดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ให้แก่ประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งในปัจจุบันมีการร่างพระราชบัญญัติโนตารีปับลิกขึ้นมาดังมีรายละเอียดในบทที่ 4 ซึ่งผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. รูปแบบกฎหมายโนตารีปับลิกของประเทศไทย ควรจะเป็นแบบที่สอดคล้องกับความเป็นอยู่กับสังคมไทย และมีความสอดคล้องกับหลักสากล โนตารีปับลิกได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐ แต่เป็นงานของเอกชนเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ มีความคล่องตัว และให้มีการขึ้นทะเบียนกับกระทรวงยุติธรรมควบคุมกำกับอีกชั้นหนึ่ง ให้มีหน้าที่เป็นผู้รับรองเอกสารต่าง ๆ ให้มีสถานะเป็นที่ยอมรับในทางกฎหมายและในทางพาณิชย์เพื่อนำไปใช้ทั้งภายในประเทศและยังต่างประเทศ โดยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยตำแหน่ง คือ เจ้าหน้าที่ในสถานทูตไทย หรือสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ จำศาลแพ่ง จำศาลแพ่งธนบุรี จำศาลจังหวัด ซึ่งมีอำนาจอยู่แล้วในการทำหรือรับรองเอกสารให้มีหน้าที่ควบคู่ไปกับโนตารีปับลิกเอกชน ซึ่งเป็นในระยะเริ่มแรกเมื่อมีการปรับปรุงระบบจนเป็นที่สมบูรณ์มีประสิทธิภาพ ก็อาจมีการยกเลิกโนตารีปับลิกที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ ซึ่งเปรียบเป็นระบบที่เลี้ยงในเบื้องต้นให้แก่โนตารีปับลิก

2. องค์การการควบคุมดูแล เนื่องด้วยโนตารีปับลิกเป็นหน่วยงานเอกชน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยรัฐให้มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการแก่ประชาชนเพื่อให้ดำเนินการสอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรม ทั้งหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานใหม่เพิ่งเกิดขึ้นในประเทศไทย ดังนั้นระบบงานต่างๆ จึงยังต้องการหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลในเบื้องต้น และเนื่องจากงานโนตารีปับลิกเกี่ยวกับงานการรับรองเอกสาร ซึ่งเอกสารเหล่านั้นอาจต้องนำไปใช้ยังต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นการสร้างความมั่นคง และเกิดการยอมรับในต่างประเทศว่าเป็นหน่วยงานที่รัฐรับรอง จึงควรมีระบบควบคุมหน่วยงานนี้ให้มีความน่าเชื่อถือ และนอกจากนั้นสมุดทะเบียนบันทึกข้อมูล เอกสารต่างๆ ของผู้มาใช้บริการ ตัวอย่างลายมือชื่อของโนตารีปับลิกต้องนำไปเก็บไว้ที่กระทรวงยุติธรรม เพื่อเป็นประโยชน์ในดำเนินงานยุติธรรมดังที่กล่าวมาแล้ว ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นผู้เขียนมีความเห็นว่าการให้ระบบงานโนตารีปับลิกอยู่ภายใต้การควบคุมขององค์กรรัฐ คือ กระทรวงยุติธรรม โดยจัดให้อยู่ในรูปแบบของกองงานโนตารีปับลิกสังกัดภายใต้ส่วนงานสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ เนื่องจากงานโนตารีปับลิกนี้เป็นการส่งเสริมวิชาชีพของนักกฎหมาย โดยมีองค์ประกอบของหน่วยงานแบ่งสายงานออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายทะเบียน ฝ่ายมรรยาทโนตารีปับลิก ฝ่ายฝึกอบรม ฝ่ายธุรการ ซึ่งงานโนตารีปับลิกมีคณะกรรมการจำนวน 2 ชุด คือ คณะกรรมการโนตารีปับลิกประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการเป็นรองประธาน และผู้ทรงคุณวุฒิจากคณาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ผู้แทนจากสภาทนายความและเนติบัณฑิตสภา คณะกรรมการชุดที่ 2 คือ คณะกรรมการมรรยาทโนตารีปับลิกประกอบด้วยบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยคณะกรรมการชุดแรกมีหน้าที่ควบคุมฝ่ายทะเบียนซึ่ง

ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาการจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต หรือการต่ออายุใบอนุญาต การพิจารณาคุณสมบัติของการเป็นโนตารีปับลิก การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามข้อบังคับ การสั่งเพิกถอนใบอนุญาต การออกข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย ส่วนคณะกรรมการชุดที่ 2 เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการสอบสวน การสั่งลงโทษ การตรวจสอบมรรยาทโนตารีปับลิกเพื่อควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานของโนตารีปับลิกเป็นไปด้วยความสุจริต เป็นธรรม มีจรรยาบรรณอันทำให้วิชาชีพนี้มีเกียรติมีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับในสังคม ในฝ่ายที่ 3 ได้แก่ฝ่ายฝึกอบรมมีหน้าที่ในส่วนของการจัดสอบ การฝึกอบรมก่อนเป็นโนตารีปับลิก การจัดอบรมระหว่างการทำโนตารีปับลิก การส่งเสริมการศึกษาและการประกอบวิชาชีพในด้านกาให้ความรู้และการฝึกอบรมการพัฒนาโนตารีปับลิก ตลอดจนเป็นตัวแทนของโนตารีปับลิกในการติดต่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสมาคม สถาบันและองค์กรระหว่างประเทศ ฝ่ายที่ 4 มีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการเอกสารต่างๆ ของกองงานโนตารีปับลิก (รายละเอียดโครงสร้างดังแผนผังประกอบในหน้าที่ 117-118)

3. ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของโนตารีปับลิกนอกจากรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติโนตารีปับลิกแล้ว ผู้เขียนมีข้อเสนอสนับสนุนในส่วนการระบุคุณสมบัติโนตารีปับลิกต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย เนื่องจากงานโนตารีปับลิกเป็นงานด้านการให้บริการแก่ประชาชนเพื่อให้มีความสอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมเปรียบเสมือนเป็นหน่วยงานด้านตุลาการ คุณสมบัติในด้านต่างๆ ของโนตารีปับลิกจึงต้องมีความสอดคล้องกัน โดยเทียบได้จากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ มาตรา 27 กำหนดไว้ว่า " ผู้สมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ต้องมีคุณสมบัติ.....

1. ....

2. สัญชาติไทยโดยกำเนิด

หรือแม้แต่ในพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2535 ในส่วนที่ระบุคุณสมบัติมีการกำหนดว่าผู้ที่จะเป็นทนายความต้องมีสัญชาติไทย บุคคลในสาขาวิชาชีพทนายความสามารถของสมัครเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นโนตารีปับลิกได้ ดังนั้นการกำหนดคุณสมบัติในเรื่องสัญชาติควรมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในด้านการศึกษา ความรู้ การทดสอบซึ่งจะต้องมีความรู้ในกฎหมายของไทย เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งเป็นการยากที่ชาวต่างชาติจะเข้ามารับการศึกษ หรือผ่านการอบรมในด้านนี้ ทั้งยังอาจมีปัญหาคติชนที่ผิดซึ่งขึ้นสู่ศาล ซึ่งในบางครั้งโนตารีปับลิกอาจถูกศาลเรียกเพื่อไปให้การเป็นพยานในศาล การเข้าใจถึงระบบวัฒนธรรม ภาษา ระบบกฎหมาย อาจจะทำให้ยากต่อคนที่มิใช่สัญชาติไทย นอกจากนี้ในกรณีที่ชาวต่างชาติต้องการให้โนตารีปับลิกรับรองเอกสารซึ่งเป็น

ภาษาต่างประเทศก็สามารถนำเอกสารเหล่านั้นไปยังสถานกงสุลของประเทศตนรับรองได้อยู่แล้วตามหลักกฎหมายหรืออาจให้โนตารีปับลิกของไทยเป็นผู้รับรองได้ในการรับรองเอกสารซึ่งเกี่ยวกับกฎหมายบางฉบับซึ่งเป็นกฎหมายภายในของประเทศ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งสงวนสิทธิบางอย่างไว้ให้แก่คนสัญชาติไทยเท่านั้น ซึ่งในการรับรองการทำนิติกรรม สัญญา หรือการรับรองเอกสารใด ๆ ดังกล่าว ถ้าให้โนตารีปับลิกสัญชาติอื่นนอกจากสัญชาติไทยมารับรองอาจเข้าใจแบบ หรือรูปแบบของกฎหมายได้ยากกว่า และอาจไม่เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของกฎหมายได้ดีพอ และเป็นการสงวนและส่งเสริมการประกอบวิชาชีพของนักกฎหมายไทย นอกจากนี้วิชาชีพโนตารีปับลิกต้องการผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ เป็นคนดีและวิชาชีพนี้มีเกียรติเป็นที่ยอมรับในต่างประเทศ ซึ่งในขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ ดังนั้นกฎหมายไทยควรมีการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพนี้อย่างจริงจัง

ในส่วนของคุณสมบัติของโนตารีปับลิกอีกเรื่องหนึ่ง คือ การจำกัดไม่ให้ข้าราชการเป็นโนตารีปับลิก บุคคลที่จะเป็นโนตารีปับลิกแบ่งออกเป็นกลุ่ม เช่น ผู้ที่เคยเป็นผู้พิพากษา อัยการ ทนายความ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยของรัฐ การจำกัดสิทธิไม่ให้ข้าราชการเป็นโนตารีปับลิกเนื่องจากถูกจำกัดด้วยเวลาการทำงานซึ่งอาจต้องเบียดบังเวลาราชการ และในกรณีที่มีคดีขึ้นสู่ศาล ข้าราชการซึ่งประกอบวิชาชีพโนตารีปับลิกอาจถูกเรียกไปเป็นพยานในชั้นศาลก็เช่นกันและด้วยเหตุเหล่านี้จึงเห็นสมควรจำกัดสิทธิมิให้ข้าราชการเป็นโนตารีปับลิกแต่ทั้งนี้อาจมีข้อยกเว้นในส่วนของอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ เพราะลักษณะงานของวิชาชีพนี้เป็นการทำงานตามชั่วโมงการสอน และนอกจากนี้ยังเป็นวิชาชีพที่ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลโดยทั่วไปและเป็นวิชาชีพที่มีเกียรติ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของโนตารีปับลิก

คุณสมบัติที่สำคัญของโนตารีปับลิกอีกเรื่องหนึ่งคือ ระดับการศึกษา โนตารีปับลิกต้องเป็นบุคคลที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ และต้องเป็นผู้ที่ผ่านการทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้ทางกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนของนิติกรรม และสัญญาประเภทต่างๆกฎหมายลักษณะพยาน ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและอาญาเป็นต้น นอกจากนี้โนตารีปับลิกควรจะเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ เนื่องจากงานในด้านนี้ต้องมีความเกี่ยวข้องกับการรับรองเอกสารซึ่งต้องนำไปใช้ยังต่างประเทศ ดังนั้นควรมีการจัดทดสอบความรู้และกำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อคัดเลือกบุคคลที่จะเป็นโนตารีปับลิกที่มีคุณภาพ ควรมีการกำหนดบุคคลที่จะเข้ารับการทดสอบเพื่อวัดระดับความรู้ เช่น ทนายความอาจไม่ต้องวัดระดับความรู้ในด้านกฎหมายแต่พิจารณาจากประสบการณ์ทำงาน แต่ยังคงต้องทดสอบด้านภาษา อาจารย์มหาวิทยาลัยอาจได้รับการยก

เว้นไม่ต้องทดสอบวัดระดับความรู้ เนื่องจาก เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากการทดสอบวัดระดับความรู้ตามที่กล่าวมาแล้ว ควรมีการจัดอบรมเพื่อแจ้งรายละเอียดเพิ่มเติมทักษะในเรื่องการรับรองเอกสารเรื่องการปฏิบัติงานในฐานะโนตารีปับลิก ให้แก่ผู้สมัครที่ผ่านการทดสอบมาแล้ว ผู้ที่ผ่านการอบรมตามระยะเวลาที่กำหนดสามารถเข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นโนตารีปับลิก การทดสอบและการอบรมควรมีศูนย์กลางตามภาคต่างๆ ในจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ กระทรวงยุติธรรมควรมีการจัดสัมมนาให้แก่โนตารีปับลิกโดยกำหนดเป็นการอบรมระหว่างเป็นโนตารีปับลิก เพื่อชี้แจงรูปแบบกฎหมายต่างๆ ที่อาจมีการปรับปรุงขึ้นใหม่ในระหว่างปีนั้น ทั้งที่กำลังจะเกิดขึ้นและที่เกิดขึ้นแล้ว เพื่อพบปะระหว่างกันในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และหาแนวทางปรับปรุงระบบงานให้มีการพัฒนาและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ในเรื่องของอำนาจหน้าที่ของโนตารีปับลิก ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบนิติกรรมของโนตารีปับลิกเป็นการตรวจสอบว่านิติกรรมที่จะกระทำนั้นสามารถทำได้หรือไม่ ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ผู้แสดงเจตนามีความสามารถตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ ค้นหาเจตนาที่แท้จริงของคู่กรณีที่มีความประสงค์ เช่นใดมีผลในทางกฎหมายอย่างไร ผู้แสดงเจตนาอาจจะร่างเป็นสัญญามาเรียบร้อยแล้ว ถ้าเห็นว่าถูกต้องและไม่ขัดต่อกฎหมายก็จะปฏิบัติงานตัว หรือสาบาน เพื่อเป็นการรับรองว่าได้มากระทำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้าจริง โนตารีปับลิกจะไม่มีหน้าที่เข้าไปรับรองในเนื้อหาสาระข้อความในเอกสารที่สร้างขึ้นเพื่อไม่เป็นการก้าวก้าว เสรีภาพของประชาชนส่วนหน้าที่อื่น ๆ หน้าที่ของหลักโนตารีปับลิก คือ

4.1 รับรองลายมือชื่อว่าได้กระทำต่อหน้าจริง โดยมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ มีความสามารถในการทำเอกสารนั้น ๆ โดยไม่รับรองเนื้อความในเอกสารนั้น

4.2 รับรองเอกสารว่าได้กระทำต่อหน้าจริง โดยไม่รับรองเนื้อความในเอกสารนั้น

4.3 รับรองนิติกรรมสัญญาว่าได้กระทำต่อหน้าจริงมีรูปแบบที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยไม่รับรู้ในข้อความของสัญญาว่าจะมีการตกลงกันว่าอย่างไร โนตารีปับลิกไม่ควรมีอำนาจหน้าที่ซึ่งซ้อนทับกับความ เช่น การเขียนนิติกรรมสัญญา โนตารีปับลิกควรมีหน้าที่เป็นพยานในการทำนิติกรรมให้กับคู่สัญญาที่มาทำต่อหน้าคนเท่านั้น ในปัจจุบันพยานสามารถลงลายมือชื่อเป็นพยานเท่านั้น แต่กฎหมายไม่ให้อำนาจโนตารีปับลิกในการรับรองเอกสาร

4.4 การพิสูจน์ความจริงเกี่ยวกับข้อความในเอกสารนั้นว่ามีข้อความตรงกับความเป็นจริงทุกประการ เช่น กรณีขอให้มีการตรวจสอบคุณสมบัติ ชื่อ/นามสกุล ถิ่นที่อยู่ โนตารีปับลิกอาจต้องขอให้ผู้มาขอรับบริการแสดงเอกสารยืนยันสถานภาพของตัวบุคคล เช่น บัตรประจำตัวประชาชน ใบขับขี่ กรณีเป็นชาวต่างชาติอาจขอให้แสดงหนังสือเดินทางก็ได้

การรับรองเอกสารที่จะนำไปใช้ในต่างประเทศ เมื่อโนตารีบับลิกรับรองเอกสารแล้ว เอกสารนั้นจะได้รับการตรวจสอบจากกระทรวงการต่างประเทศว่าลายมือชื่อและตราประทับนั้นเป็นของ โนตารีบับลิกรจริงหรือไม่ (ลายมือชื่อและดวงตราประทับกระทรวงยุติธรรมจะเป็นผู้ส่งให้แก่กระทรวง การต่างประเทศ) โดยไม่รับรองในเนื้อความ ส่วนในเรื่องหน้าอื่น ๆ เช่นการทำหนังสือประท้วงกรณีไม่ มีการจ่ายเงินตามตั๋วเงิน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้บัญญัติไว้ให้อำนาจทนายความ หรือนาย อาเภอมีหน้าที่ในการทำคำคัดค้าน ซึ่งอำนาจหน้าที่นี้อาจบัญญัติให้โนตารีบับลิกรเป็นผู้ดำเนินการได้ โดย ใช้รูปแบบปฏิบัติเดิม

5. อาณาเขตของโนตารีบับลิกรผู้เขียนมีความเห็นว่าควรกำหนดให้มีเขตรับผิดชอบตามเขต อำนาจของศาล ในอาณาเขตเดียวกันอาจมีโนตารีบับลิกรได้หลายคน โนตารีบับลิกรจะไม่ปฏิบัติหน้าที่ หรือให้บริการแก่ประชาชนที่มีถิ่นอาศัยอยู่นอกเขตอำนาจปฏิบัติการ จำนวนของโนตารีบับลิกรขึ้น อยู่กับจำนวนประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำนาจปฏิบัติการนั้นให้เพียงพอต่อความต้องการ (โดยประมาณ ในต่างประเทศจำนวนโนตารีบับลิกร 14 คน ต่อจำนวนประชากร 1,000 คน)

6. ควรมีการกำหนดกิจกรรมต้องห้ามกรณีของตนเอง หรือญาติมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติ หน้าที่ ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรกำหนดขอบเขตในเรื่องของผลประโยชน์ว่าควรจะครอบคลุมถึงผู้ใด บ้าง เช่น ถ้าหมายความว่าถึงญาติให้นับไปในที่ลำดับ หรือโนตารีบับลิกรที่เป็นทนายความไม่ควรให้การรับ รองเอกสารต่าง ๆ ของลูกความของตนเองเพื่อให้เกิดความเป็นกลางและก่อให้เกิดความยุติธรรมใน การปฏิบัติหน้าที่

7. ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องความรับผิดชอบของโนตารีบับลิกรดังนี้ นอกจากความ รับผิดชอบวินัยของโนตารีบับลิกรตามร่างพระราชบัญญัติโนตารีบับลิกรในบทที่ 4 แล้ว โนตารีบับลิกร คือ เอกชนที่ได้รับการแต่งตั้งและขึ้นทะเบียนโดยรัฐงานของโนตารีบับลิกรเป็นงานซึ่งเกี่ยวกับการให้บริการ แก่ประชาชนในด้านการรับรองเอกสารต่างๆ เอกสารใดๆที่ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากโนตารี บับลิกรจะมีความเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เอกสารเหล่านั้นมีฐานะ เสมือนเอกสารของรัฐ ดังนั้นงานโนตารีบับลิกรจึงเป็นงานที่ต้องมีความรับผิดชอบเป็นอย่างมากกฎหมาย จึงเข้ามาควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของโนตารีบับลิกรให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายและความรับผิดชอบ ที่เกิดขึ้น และเนื่องจากโนตารีบับลิกรเป็นสาขาวิชาชีพหนึ่งที่เอกชนเป็นผู้ปฏิบัติความรับผิดชอบจึงถูกกำหนด ขึ้นมาโดยกฎหมายในด้านเกี่ยวกับวินัยของโนตารีบับลิกรซึ่งกำหนดไว้ เช่นเดียวกับในสาขาวิชาชีพอื่นๆ โนตารีบับลิกรจะถูกควบคุมโดยข้อห้ามมิให้โนตารีบับลิกรปฏิบัติตามหลักมรรยาทของโนตารีบับลิกร โดย เทียบเคียงจากมรรยาท และวินัยของทนายความ โนตารีบับลิกรผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษทางวินัยใน

ฐานผิดมรรยาทโนตารีบีบลิค ซึ่งมีขบวนการขั้นตอนในการตรวจสอบ สอบสวน กำหนดโทษต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดตามลำดับขั้นของความผิดซึ่งโทษที่กำหนดมีตั้งแต่ระดับเบาที่สุดเช่นการตักเตือน จนถึงการคัดชื่อออกจากความเป็นโนตารีบีบลิค เช่น ในกรณีทีโนตารีบีบลิคไม่ปฏิบัติหน้าที่ในกรณีที่มีผู้มาร้องขอโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือกรณีที่ศาลออกหมายเรียกให้โนตารีบีบลิคไปให้การเป็นพยานในศาลเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนแล้วโนตารีบีบลิคผู้นั้นไม่ไปให้การตามที่ศาลออกหมายเรียก การกระทำเช่นนี้ นอกจากมีความผิดฐานละเมิดอำนาจศาลแล้วยังเป็นความผิดทางวินัยของโนตารีบีบลิคอีกด้วยและหากโนตารีบีบลิคผู้ใด เป็นทนายความด้วยแล้วหากกระทำความผิดตามมรรยาทโนตารีบีบลิคอาจจะมีผลกระทบต่อให้โนตารีบีบลิคมีความผิดทางมรรยาททนายความอีกด้วย เช่น ในกรณีที่โนตารีบีบลิคกระทำการรับรองเอกสารให้แก่ลูกความของตนเองในอำนาจหน้าที่ของโนตารีบีบลิคซึ่งตนเป็นทนายความหรือรับรองเอกสารของตนเองก่อให้เกิดความไม่เป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากโทษทางวินัยโนตารีบีบลิคจะต้องรับผิดชอบในการใช้อำนาจหน้าที่ในทางทุจริตโดยเทียบเคียงความรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และตามประมวลกฎหมายอาญาควรมีการกำหนดความรับผิดชอบของโนตารีบีบลิคต้องรับผิดชอบใช้คำสินไหมทดแทนต่อการกระทำโดยเจตนาใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตหรือประมาทเลินเล่อ เป็นเหตุให้ผู้อื่นเสียหาย ซึ่งเป็นการรุนแรงกว่าเจตนาธรรมดาจะต้องรับผิดชอบก็ต่อเมื่อได้กระทำการอันเป็นการเกินกว่าละเมิดธรรมดา โดยมีเจตนาทุจริตหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียกร้องค่าเสียหายต่างๆ จากการกระทำความผิดอาจเรียกร้องบังคับได้จากเงินประกันของโนตารีบีบลิคและมีการกำหนดบทกฎหมายลงโทษโนตารีบีบลิคผู้ใช้อำนาจโดยทุจริตให้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายอาญา ดังเช่นตาม

1. มาตรา 157 บัญญัติไว้ดังนี้

"ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

2. มาตรา 323 บัญญัติไว้ดังนี้

"ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของบุคคลอื่นโดยเหตุที่เป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ โดยเหตุที่ประกอบอาชีพแพทย์ เภสัชกร คนจำหน่ายยา นางผดุงครรภ์ ผู้พยาบาล นักบวช หมอความ ทนายความ หรือผู้สอบบัญชี หรือโดยเหตุที่เป็นผู้ช่วยในการประกอบอาชีพนั้นแล้วเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

ดังนั้นความรับผิดชอบของโนตารีบับลิกจึงอยู่ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ประมวลกฎหมายอาญา และกฎหมายมรรยาทควบคุมวินัยของโนตารีบับลิก

8. เมื่อประเทศไทยพัฒนาระบบงานโนตารีบับลิกจนเป็นที่ยอมรับในนานาประเทศแล้วควร
ศึกษาถึงการเข้าเป็นภาคีและปฏิบัติตามอนุสัญญาโนตารีบับลิกของกลุ่มประเทศต่าง ๆ เช่นที่เห็นได้ชัด
คือกลุ่ม Union Notary Latin ซึ่งมีประเทศในแถบอาเซียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกอยู่ คือ
ประเทศญี่ปุ่น

กิจกรรมที่เจ้าหน้าที่บางส่วนของรัฐทำอยู่โดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย หรือกิจกรรมใดที่มีความ
จำเป็นลอบตัวไม่มีผู้ใดรับผิดชอบก็จะได้มีผู้รับผิดชอบโดยตรงเพื่อช่วยเหลือประชาชนในการ
ปฏิบัติทางธุรกิจและทางกฎหมายที่ประชาชนยังไม่มีความรู้เพียงพอเพื่อที่จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องสำหรับ
บุคคลที่จะเป็นโนตารีบับลิกจะต้องมีความรู้ทางกฎหมายนั้น ผู้สำเร็จกฎหมายในเมืองไทยมีเป็นจำนวนมาก
เมื่อได้จัดการฝึกอบรมให้รู้หน้าที่ และการปฏิบัติก็คงจะไม่มีปัญหาทั้งยังเป็นกำลังเสริมอาชีพ
ทางด้านกฎหมายให้แก่คนไทย และเป็นการสร้างระบบให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของนานาประเทศ

ตามที่กล่าวมาทั้งหมด ก็เป็นการพิสูจน์ รับรองสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าในสังคมที่มีความเจริญ
ทางธุรกิจ มีการสื่อสารติดต่อกันมากทั้งภายในประเทศก็ดี ระหว่างประเทศก็ดี โนตารีบับลิกมีความจำเป็น
ซึ่งเป็นหน่วยบริการให้แก่สังคมได้เป็นอย่างดี ทำให้ธุรกิจการติดต่อกันเป็นไปโดยสะดวกโดย
เฉพาะสังคมสมัยโลกาภิวัตน์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการศึกษาคณะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมได้เป็นเพียงเบื้องต้นยังไม่
ลึกซึ้ง ถ้าต้องการทราบรายละเอียดต้องมีการศึกษาค้นคว้าอีกมาก เพราะเป็นเรื่องที่ยังไม่มีข้อมูลแพร่
หลายในเมืองไทย เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เป็นภาษาต่างประเทศ จึงขอฝากผู้ที่สนใจได้ศึกษาใน
รายละเอียดต่อไปในเอกสารภาษาต่างประเทศ และในส่วนของภาคผนวกมีตัวอย่างข้อสอบและคู่มือ
การเป็นโนตารีบับลิกของสหรัฐอเมริกาเพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ใช้ค้นคว้าและศึกษาต่อไป

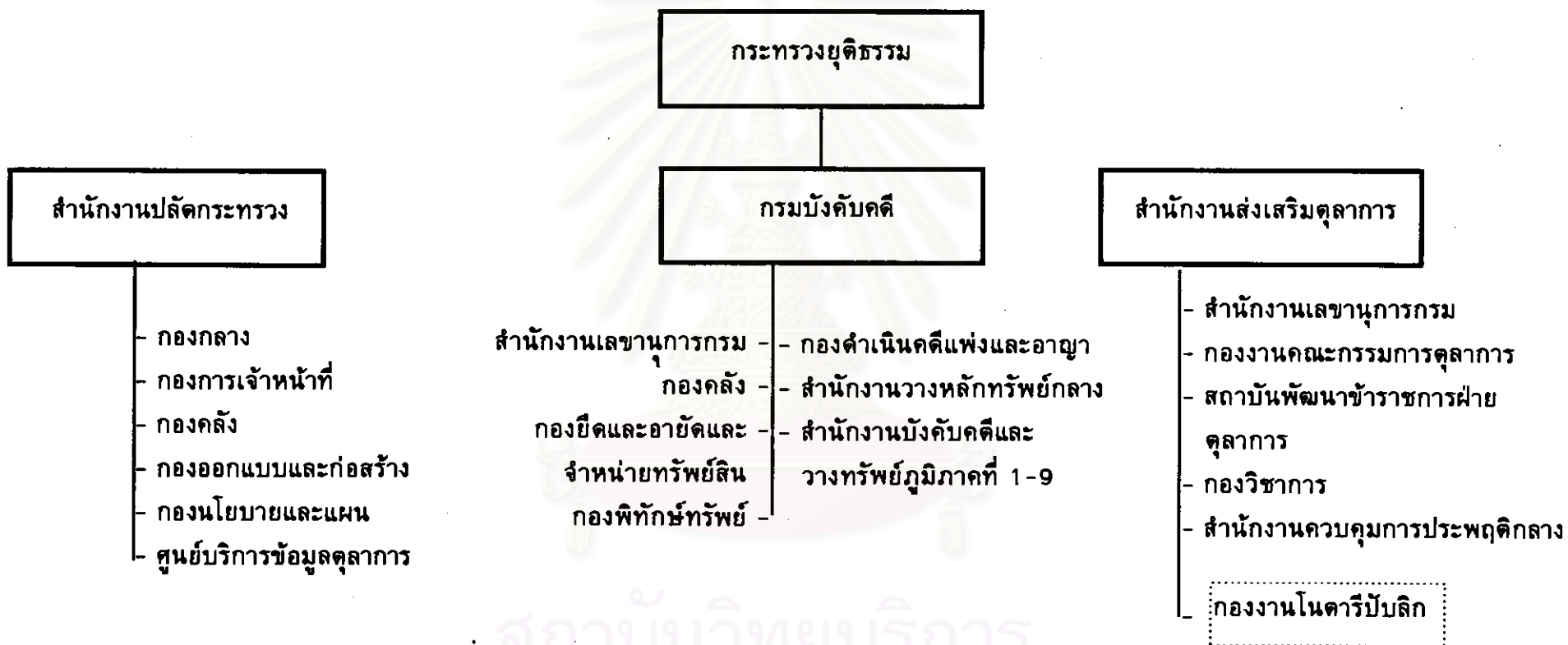
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมายเหตุ

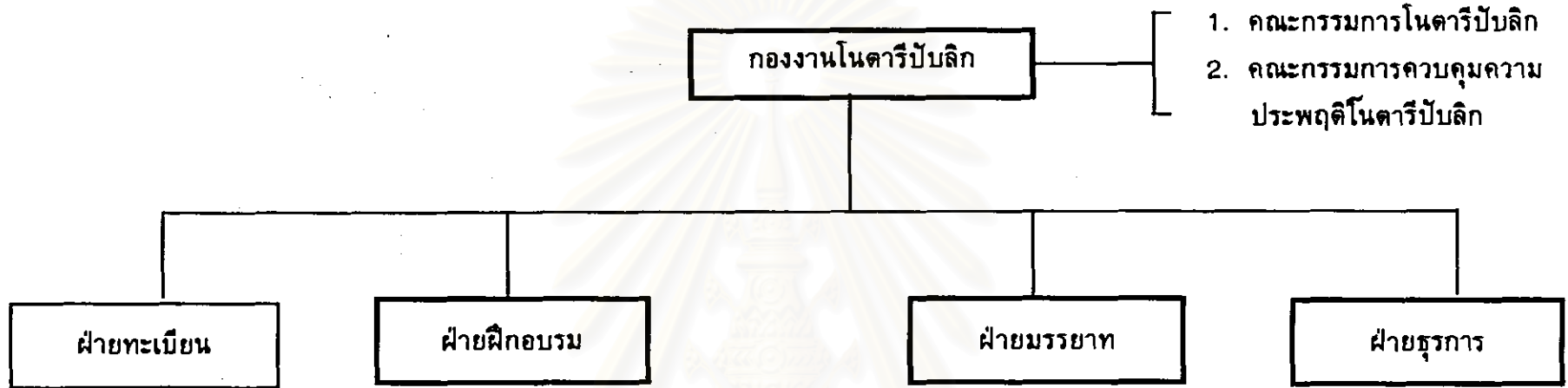
จากการหาข้อมูลในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้เขียนพบว่าในเขตกรุงเทพมหานคร ย่านธุรกิจการค้า เช่น บนถนนสีลม ถนนอโศก-ดินแดง ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ถนนสุขุมวิท ฯลฯ มีสำนักงานทนายความที่ให้บริการ เช่นเดียวกับโนตารีปับลิก และในบางแห่งจะเขียนป้ายให้บริการไว้หน้าสำนักงานว่า "ให้บริการเรื่อง..... รวมถึง Notarial " ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 โดยที่มีการคิดค่าธรรมเนียมในการให้บริการ เช่น การรับรองเอกสารเกี่ยวกับครอบครัว สถานภาพของบุคคล คิดเป็นค่าประทับตรารับรองเอกสารต่าง ๆ เพื่อผู้ขอจะได้นำไปใช้ในต่างประเทศ โดยคิดค่าธรรมเนียม ประมาณ 200 - 1,000 บาทตามแต่ชนิดและปริมาณของเอกสาร แต่ข้อมูลรายละเอียดที่สื่กลงไปมากกว่านี้ สำนักงานเหล่านั้นจะปกปิดไม่ยอมชี้แจงให้ทราบถึงการดำเนินงาน นอกจากจะต้องติดต่อเป็นลูกค้า ทั้งนี้ผู้เขียนเข้าใจว่าบริการที่สำนักงานเหล่านี้เปิดดำเนินการอยู่ ยังไม่มีกฎหมายออกมารับรอง เป็นการกระทำที่ยังไม่ถูกต้องตามกฎหมาย แต่จำนวนของลูกค้าที่ต้องการให้มีการรับรองเอกสาร เพื่อนำไปใช้ยังต่างประเทศมีจำนวนมากขึ้นทุกวัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนผังส่วนราชการควบคุมงานโนตารีปับลิกในประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย